

Methodologie voor het ramen van de voorraad, de ouderdom en de behoeften aan vervanging en structurele renovatie van infrastructuur

1. Raming van de infrastructuur in kwantitatieve termen

De hierin opgenomen cijfers hebben uitsluitend betrekking op regionale wegen, bruggen en tunnels. Ze zijn gebaseerd op de volgende bronnen om de samenhang te waarborgen met enerzijds de officiële cijfers en anderzijds de elders beschikbare informatie over de ouderdom of kwaliteit van de infrastructuur.

- Brussel:
 - Uittreksel uit de gedetailleerde lijst van het Belgische regionale wegennet¹.
 - Meerjarig investeringsprogramma voor het beheer van de bruggen onder het beheer van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest².
 - Tunnelplan³.
- Vlaanderen:
 - Asset Wijzer 2024 gepubliceerd door de Vlaamse overheid⁴.
- Wallonië:
 - Uittreksel uit een toespraak van de directeur-generaal van Sofico voor de Commissie Energie, Klimaat en Mobiliteit van het Waals Parlement⁵ en informele update.

¹[https://routes.fandom.com/wiki/Longueur_du_r%C3%A9seau_routier_r%C3%A9gional_belge#Bruxelles-Capitale_\(BRU\)](https://routes.fandom.com/wiki/Longueur_du_r%C3%A9seau_routier_r%C3%A9gional_belge#Bruxelles-Capitale_(BRU))

²https://cdn.assets.prezly.com/Oc78a47a-dcdc-46a5-a5db-02ae4131ba8b/-/inline/no/Pr%C3%A9sentation%20Programme%20Pluriannuel%20d%E2%80%99investissement%20Ponts%20Via%20ducs.pdf?utm_source=chatgpt.com

³<https://pascalsmet.prezly.com/meerjarig-investeringsprogramma-tunnels>.

⁴ Asset Wijzer 2024, Beleidsdomein Mobiliteit & Openbare Werken.

⁵ Langetermijnstrategie voor onze verouderde bruggen
Commissie Energie, Klimaat en Mobiliteit van het Waals Parlement,
Jean-Luc GOSSELIN, directeur-generaal SOFICO, januari 2024.

2. Raming van de ouderdom van de infrastructuur

De informatie over de gemiddelde ouderdom van de infrastructuur is vrij beperkt.

De al genoemde bronnen (zie 1) geven alleen voor de Waalse bruggen (55 jaar) duidelijk de gemiddelde ouderdom aan. Deze gemiddelde ouderdom is hier gebruikt voor de groep bruggen en tunnels, aangezien bruggen 99% van de assets van deze groep uitmaken.

Voor Vlaanderen vermeldt de Asset Wijzer niet duidelijk de gemiddelde ouderdom van de infrastructuur. Hij geeft wel informatie over de verdeling van de kunstwerken volgens hun bouwjaar, waarbij wordt aangegeven dat dit representatief is voor alle hier in aanmerking genomen assets. Hieruit blijkt dat de gemiddelde ouderdom van de Vlaamse wegen, bruggen en tunnels kan worden geschat op +/- 45 jaar.

Er zijn geen bronnen gevonden over de ouderdom van de Brusselse infrastructuur.

3. Raming van de behoeften aan structurele renovaties en upgrade

Informatie over de behoeften aan structurele renovaties of upgrade is vrijwel niet beschikbaar. Dit geldt vooral als men verder wil kijken dan de investeringsplannen, die eerder een weergave zijn van de projecten die binnen het beschikbare budget kunnen worden uitgevoerd dan van de werkelijke behoeften.

Er is iets meer informatie beschikbaar over de verdeling van de infrastructuur naar kwaliteitsniveau (van zeer goed tot zeer slecht). Deze informatie kan als basis dienen voor een raming van de renovatiebehoeften.

De Asset Wijzer baseert zijn ramingen van de behoeften aan structurele renovatie en upgrade overigens op de volgende hypothesen:

- Behoeften aan structurele renovatie:
60% van de assets is in slechte staat en 30% is in zeer slechte staat.
- Upgradebehoeften:
40% van de assets in slechte staat en 70% van de assets in zeer slechte staat.

3.1. Behoeften in het Vlaamse Gewest

Door deze hypothesen te combineren met de beschikbare informatie over de verdeling van de infrastructuur op basis van hun kwaliteitsniveau (zie bronnen vermeld bij 1) konden we een raming maken van de behoeften voor structurele renovatie en upgrade van de infrastructuur in het Vlaamse Gewest.

Voorraad, ouderdom, kwaliteit en noodzakelijke upgrade van de Vlaamse infrastructuur												
	Voorraad		Ouderdom	Verdeling volgens kwaliteit					Noodzakelijke upgrade in 2025			
	Eenheid	Aantal eenheden		Niveau 1 Zeër goed	Niveau 2 Goed	Niveau 3 Matig	Niveau 4 Slecht	Niveau 5 Zeër slecht	Vervanging		Structurele renovatie	
Wegens												
Snelwegen	Km	1.459	≈45 jaar	47%	32%	8%	5%	9%	8%	119	6%	83
Gewestelijke wegen	Km	5.623	≈45 jaar	28%	19%	18%	8%	27%	22%	1.254	13%	723
Totaal	Km	7.082	≈45 jaar	32%	22%	16%	7%	24%	19%	1.372	11%	806
Bruggen en tunnels												
Bruggen en tunnels	Aantal	2.910	≈45 jaar	24%	37%	26%	9%	4%	6%	181	7%	193
Tunnels	Aantal	26	≈45 jaar	11%	27%	23%	23%	16%	20%	5	18%	5
Totaal	Aantal	2.936	≈45 jaar	24%	37%	26%	9%	4%	6%	186	7%	198

3.2. Behoeften in het Waalse Gewest

Aan de hand van dezelfde combinatie van hypothesen en beschikbare informatie kon ook de behoefte aan bruggen en tunnels in het Waalse Gewest worden geraamd.

Voor de raming van deze behoeften voor de wegen in het Waalse Gewest is gebruikgemaakt van een aanvullende bron die door AI is aangeleverd (het Mobiliteitsdashboard 2024⁶), waaruit de verdeling van deze wegen naar kwaliteitsniveau is gehaald. Hoewel deze cijfers niet konden worden geverifieerd, zijn ze hier toch gebruikt omdat ze consistent lijken met de elders beschikbare informatie.

Ze laten namelijk zien dat het aandeel wegen in slechte of zeer slechte staat iets hoger ligt dan de cijfers voor Vlaanderen aangeven (respectievelijk 35 en 31%). Dit lijkt in overeenstemming te zijn met de vaststelling dat de Waalse wegen waarschijnlijk iets ouder zijn dan die in Vlaanderen, te oordelen naar de gemiddelde ouderdom van de bruggen (respectievelijk ≈55 en 45 jaar), die als indicator hiervoor kan dienen.

Voorraad, ouderdom, kwaliteit en noodzakelijke upgrade van de Waalse infrastructuur												
	Voorraad		Ouderdom	Verdeling volgens kwaliteit					Noodzakelijke upgrade in 2025			
	Eenheid	Aantal eenheden		Niveau 1 Zeër goed	Niveau 2 Goed	Niveau 3 Matig	Niveau 4 Slecht	Niveau 5 Zeër slecht	Vervanging		Structurele renovatie	
Wegens												
Snelwegen	Km	877										
Gewestelijke wegen	Km	6.973										
Totaal	Km	7.850		5%	20%	40%	25%	10%	17%	1.335	18%	1.413
Bruggen en tunnels												
Bruggen en tunnels	Aantal	6.096	55 jaar	78%		13%	3%	1%	2%		2%	
Tunnels	Aantal	56										
Totaal	Aantal	6.152	55 jaar	78%		13%	3%	1%	2%	116	2%	146

⁶ <https://mobilite.wallonie.be/files/politiques-mobilite/TBM/tableau-de-bord-mobilite-2024.pdf>.

3.3. Behoeften voor het Brussels Gewest

Aan de hand van de combinatie van hypothesen en beschikbare informatie, zoals vermeld bij 3.1, konden de behoeften aan structurele renovaties en vervangingen voor bruggen worden geraamd.

De vervangings- en structurele renovatiebehoeften voor tunnels zijn afgeleid uit de algemene (en door de pers overgenomen) aanname dat nog 16 van de 26 tunnels moeten worden gerenoveerd.

De behoeften aan structurele renovaties en vervangingen van wegen in het Brussels Gewest zijn geraamd op basis van het gemiddelde van de percentages die voor de twee andere Gewesten zijn berekend. Er is namelijk geen andere bron gevonden om deze behoeften op een nauwkeurigere basis te ramen (met name op basis van hun verdeling naar kwaliteitsniveau).

Voorraad, ouderdom, kwaliteit en noodzakelijke upgrade van de Brusselse infrastructuur										
	Voorraad		Ouderdom	Verdeling volgens kwaliteit					Noodzakelijke upgrade in 2025	
	Eenheid	Aantal eenheden		Niveau 1 Zeer goed	Niveau 2 Goed	Niveau 3 Matig	Niveau 4 Slecht	Niveau 5 Zeer slecht	Vervanging	Structurele renovatie
Wegens										
Snelwegen	Km	20								
Gewestelijke wegen	Km	80								
Totaal	Km	100						18%	18	15%
Bruggen en tunnels										
Bruggen en tunnels	Aantal	92						7%	7	6%
Tunnels	Aantal	26						0%	0	62%
Totaal	Aantal	118						6%	7	18%

4. Samenvatting

Voorraad, ouderdom, kwaliteit en noodzakelijke upgrade van de infrastructuur							
	Voorraad		Ouderdom	Behoeften tegen			
	Eenheid	Aantal eenheden		Noodzakelijke upgrade in 2025			
				Vervanging		Structurele renovatie	
Wegen							
Bxl	Km	100	≈45 jaar	18	18%	15	15%
VI	Km	7.082		1.372	19%	806	11%
WI	Km	7.850		1.335	17%	1.413	18%
Total	Km	15.032		2.725	18%	2.234	15%
Bruggen en tunnels							
Bxl	Aantal	118	≈52 jaar	7	6%	21	18%
VI	Aantal	2.936		186	6%	198	7%
WI	Aantal	6.152		116	2%	146	2%
Totaal	Aantal	9.206		310	3%	365	4%